

INNOVATIVE WORLD
Ilmiy tadqiqotlar markazi

YANGI RENESSANS

RESPUBLIKA ILMIY JURNALI

2025

+998335668868

www.innoworld.net

Google Scholar

2025

YANGI RENESSANS

RESPUBLIKA ILMIY JURNALI

2-JILD 3-SON

YANGI RENESSANS

**RESPUBLIKA ILMIY JURNALI
TO'PLAMI**

2 - JILD, 3 - SON

2025

www.innoworld.net

O'ZBEKISTON-2025

THE ROLE OF TECHNOLOGY IN MODERN CLASSROOMS

Sevinch Rustamova,

The student of the Philological faculty,
Uzbekistan State University of World Languages,
Tashkent, Uzbekistan

s.rustamova.glamorous77@gmail.com

Abstract: This paper explores how technology shapes modern education. Digital tools make learning more engaging, personalized, and collaborative, but challenges like unequal access and limited teacher training remain. Suggested solutions include improving infrastructure and supporting teachers through training.

Keywords: Personalized learning, teacher training, digital divide, collaborative learning

Introduction. It is hard to imagine modern life without technology, and education is no exception. Classrooms today look very different from those of the past, where students relied only on blackboards, notebooks, and printed textbooks. Now, many learners walk into rooms equipped with projectors, interactive boards, or even virtual platforms that allow them to connect with knowledge beyond the four walls of a school. For teachers, these tools open new doors to creativity, making it possible to explain complicated ideas with the help of videos, simulations, or online exercises. At the same time, technology changes the way students learn. Instead of passively listening, they can interact with materials, search for information instantly, and even collaborate with classmates through digital platforms. **This article will explore the key roles technology plays in modern classrooms, highlighting its benefits, challenges, and its impact on the future of education.**

Benefits of educational technology. It is crucial to have effective techniques for incorporating technology into teacher education in order to provide educators with the requisite abilities to adjust to the ever-changing educational landscape (Suchita et al., 2023). Numerous benefits brought about by the incorporation of technology into education have fundamentally changed the way that people learn. A prominent advantage is the heightened degree of involvement and interaction in the classroom. For example, teachers can make abstract ideas more tangible and intelligible by using multimedia tools like interactive whiteboards, simulations, and movies. For instance, a science instructor can illustrate chemical processes using a digital simulation that would otherwise be too risky or expensive to carry out in a school lab. The potential for individualized learning is yet another significant benefit.

Ĝárezsizlik dáwirindegi qaraqalpaq dramaturgiyasınıń sintaksislik qurılısı

Embergenova Mapruza Abdualiyevna

NMPI Filologiya tiller fakulteti Qaraqalpaq tili kafedrasınıń professorı

Grammatikalıq stilistikada tildıń morfologıyalıq hám sintaksislik maqsette paydalanıw máseleleri qaraladı. Onda studentlerdi sóz shaqaplarınıń ayırım formalarınń stilistikalıq jobada qollanıw ózgeshelikleri menen jay gáplerdiń qurılısındaǵı konstrukciyalardıń variantlarına sıpatlama beriw, birgelkili aǵzalı gáplerdiń, qospa gáp túrleriniń, parallel sintaksislik konstrukciyalardıń hár qıylı túrleri menen tanıstırıw názerde tutiladı.

Filologiya iliminde stilistika eki mánide túsiniledi:

- 1) til hám sóylew stilistikası;
- 2) kórkem ádebiyat stilistikası.

Tildegi «sintaksis» termini grek tilinen alınǵan bolıp «dúziw» yaki «dúzilis» degen mánini ańlatadı. Demek, sintaksis – til biliminiń, sonıń ishinde grammatikaniń úlken bir tarawı.

Sintaksis – gáp hám sóz dizbekleriniń dúziliw qaǵıydaların, sonday-aq gáplerdiń baylanısı, sóylawdegi, kontekstekgi óz ara qarım-qatnasların izertleytuǵın, tekseretuǵın grammatikalıq táliymat. Onda úyreniletuǵın baslı másele yamasa obyekt – gáp.

Haqıyqatında da, tilde pikir alısıw sóz dizbekleri arqalı emes, gápler arqalı ámelge asırıladı, gáp sintakistiń bas obyektı bolıwınıń sebebi de usında. Al, sóz dizbekleri hám sózler sintaksiste gáptiń zárúr til materialı, komponentleri retinde úyreniledi. Óz ara baylanıslı sóylewge, tekstlerde, gáplerdiń qarım-qatnasların úyreniw-sintaksistiń teoriyalıq hám proktikalıq táliymat úlesi áhmiyetke iye bolǵan máselelerdiń biri. Bul sintaksislik baylanıslar tek ǵana adamlardıń bir-biri menen qarım-qatnasında anıqlanıp qoymastan, al kórkem shıǵarmalarda sonıń ishinde dramaturgiya tarawında da sintaksislik jaqtan óz ara baylanıs máselelerin kóriwge boladı.

Mısalı: A.Útealievtiń «Ernazar Alakóz» tragediyalıq dramasında qollanılǵan sintaksislik baylanıslardı tallap shıǵatuǵın bolsaq...

Ernazar keneges: Oǵıń tiysede ońbayman,
Bunday gidiman gewdeden.
Teginlikte jan shıqqas
Onıń menen betpe-bet
Keliw ushın júrek kerek. (b.25)
Kúsh kerek!
Ol – qılıshpaz:

Ol – mergen;

Ol – aybatlı, ğayratlı;

Sózge sheshen;

Ol palwan turpatlı... (b.96)

... Al, Alakóz arıslan-ġoy...! (b.97)

Mısallarında intonaciyalıq birliklerdiń baylanısı, yaġnıy sintaksislik birliklerdiń dúziliwi hám olardıń komponentleri arasında mánilik qatnaslardıń baylanısı ekenligin kóriwge boladı. Bul mısalda dawıstıń kóteriliwi, páseyiwi, keńeyiwi, toqtawı sonday-aq, melodika, ritm, temp, logikalıq pátıń belgileri ushırasadı.

Iyshan: Jutqınshaqtan arqayın ótip,

Biyġárez jegen mut, kindikli zaġara. (b.115)

Atanıyaz: Ońashada ushırasıp eki taz,

«Bas jaġına barıspayıq» degenim ġoy!... (b.116)

Jámet: Jeńilgenime jetimekten,

Ishimde ıza tur

«Jıǵılǵan ġúreske toymaydı»...

...Alakózdi óltirsem,

Bir oq penen úsh qoyandı atqanıam...

...Al sen náletiy Nurmurat:

Qáwendersiz qalarsañ!...

Iyshan: «Kórpeńe qarap ayaǵıńdı soz!» (b.64)

Ernazar keneges: Xańa qarsı shıǵıwıń-

Qudayǵa qarsı shıǵıwıń ġoy, Alakóz!

Musilmansañ, umıtpa! (b.68)

Iyshan: «Alaqanday oypatlıqta,

Eki xanlıq jaraspaydı,

Eki qoshqardıń bası sirá-dá

Bir qazanǵa sıyıspaydı» (b.68)

Ernazar keneges: Mártebeli xan bası,

Hámel kerek hámmege,

Hámelsiz adam adam ba?! (b.99)

...Xiywa meniń tiregim!

Máńgi turǵay ullı xan! (b.101)

...Xanımızdı aldasam-

Qudaydı aldaǵanıam-ġoy!

Aspanda-quda, jerde xan!... (b.102)

Kórkem ádebiy stildiń sintaksislik ózgesheligide tiykasınan stillerdiń kórkem shıǵarmalarda mazmundı ele de tolıqıraq beriw ushın orın almasıp inverciya qublısı menen keliwi úyreniledi.

Sózlerdiń orın tártibiniń ózgeriwi kópshilik jaǵdayda gáptiń mánisiniń ózgeriwi, stilistikalıq tárepine tásir jasaydı. Sózlerdiń erkin orın tártibi ásirese awizeki sóylew tilinde kóp ushıraydı. Sonday-aq, sózlerdiń orın tártibiniń ózgeriwi stillik maqsetlerde kórkem shıǵarmalarda ushırasadı. Gáptegi sózler biri-biri menen óz ara mánilik qatnaslarına qaray orınasadı. Gáp aǵzalarıń orın gáptiń dúzilisine, gáp aǵzalarıń sanına hám olardıń qanday sóz shaqaplarınan bolıwına qaray orınasadı. Gáp tek bas aǵzalardan quralsa baslawısh, bayanlawısh túrde, al ekinshi dárejeli aǵzalardıń qatnasında dúzilse, bas aǵzalar ózine qatnaslı aǵzalar menen birge keledi.

Juwmaqlap aytqanda, gárezsizlik dáwirinde jazılǵan dramalıq shıǵarmalarda sintaksislik birlikler ónimli qollanılǵan. Olar obrazdı kórkemlik penen ashıp beriwde áhmiyetli wazıypalardı atqarǵanın joqardaǵı mısallar arqalı kóriwge boladı. Bunday sintaksislik birliklerdi keń túrde qullanıw belgili dramaturglerge tán ekenine gúman joq.